

Není tedy ani v této příčině podle č. 2. § 503 c. ř. s. uplatněný důvod dovolací opodstatněn.

V otázce správnosti právního posouzení sporné věci odvolacím soudem jsou dovolací vývody opakováním právního názoru dovolatelem v řízení soudy první stolice a v řízení odvolacím hájeného, jehož podstatou jest, že prodloužením nájemní doby není prodloužena nájemní smlouva ve příčině výše nájemného. Dovolatel nedbá právní podstaty nájemní smlouvy, která podle § 1094 obč. z. platí za zcela dojednanou a užívání věci pokládá se za koupené, jakmile se smluvní strany dohodly o podstatných kusech nájmu, to jest o věci a ceně. Také nedbá doslovu § 2 odst. 3. zákona o ochraně nájemníků, podle kterého se na určitou dobu uzavřené smlouvy nájemní pokládají po dobu platnosti zákona za učiněné na neurčitou dobu, tedy prodloužuje se tímto ustanovením nájemní smlouva, to jest všechny její »podstatné kusy«, kterými jest podle § 1094 obč. z. nájemní předmět a výše umluvené činže a není myslitelné, aby na určitou dobu učiněná a zákonem na neurčito prodloužená nájemní smlouva jako taková přestala po zákonitěm prodloužení existovati, neboť kdyby měla zaniknouti dohoda o výši nájemného, už by tu nebylo nájemní smlouvy vůbec a nebyla by podle § 2—3 odst. zák. o ochr. náj. prodloužena nájemní smlouva, nýbrž, kdyby byl dovolatelův právní názor správný, byla by nájemní smlouva původní zrušena a nahrazena novou, jinou smlouvou.

Ve skutečnosti se dovolatel tím, že se dožaduje žalobou zaplacení činže, »která odpovídá hodnotě nájemního předmětu«, o níž bez dalšího bližšího odůvodnění prostě uvádí, že činí 56.000 Kč ročně, domáhá vůči žalované straně ujednání nové smlouvy nájemní, při čemž jednostranně vnucuje žalované straně místo staré, ročně podle smluvního ujednání 8500 Kč činící činže, novou, ale čtvrtletně 14.000 Kč činící činži.

Je tedy dovolání bezdůvodné a nelze mu vyhověti. r.

Fuse společenstva s jiným společenstvem není ničím jiným než zvláštním způsobem zrušení družstva; má-li tedy družstvo splynouti s jiným, nutno předem usnésti se na jeho zrušení a likvidaci a tu též provést.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu z 28. listopadu 1929 R I 647/29.
Krajský soud v Písku Firm 1201/28.)

Nájemní a stavební družstvo v R. usneslo se na zrušení a po provedené likvidaci, která byla valnou hromadou schválena, bylo vymazáno v obchodním rejstříku a spojilo se s jiným družstvem téhož druhu v P.

Několik členů bývalého družstva v X žádalo o nové zapsání tohoto družstva uvádějící v návrhu, že likvidace nebyla provedena správně.

První soud zamítl návrh.

Soud rekursní potvrdil usnesení to.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolací stížnosti. Odůvodnění: Napadené usnesení rekursního soudu, jímž bylo potvrzeno usnesení soudu rejstříkového, není ve zřejmém rozporu se zákonem ani se spisy, a není ani stíženo zmatečností. Není tu tedy podmínek § 16 cis. pat. ze dne 9. srpna 1854 č. 208 ř. z. a nemohlo býti dovolací stížnosti vyhověno.

Vzhledem k vývodům této stížnosti dlužno však dodatí toto:

Jak nejvyšší soud již vyslovil v plenárním usnesení ze dne 21. června 1923 č. pres. 540/23 (číslo 2753 sb. n. s.), nem k zápisu vymazu likvidace firmy vůbec třeba svolení berní správy ve smyslu § 8 zákona ze dne 17. února 1920 č. 134 sb. z. a n. Bylo ho ovšem třeba k zápisu usnesení o dobrovolném zrušení společenstva, rejstříkový soud si však před vyřízením opovědi zrušení a likvidace družstva ze dne 8. listopadu 1928 nevyžádal tohoto svolení a povolil zápis usnesením ze dne 19. listopadu 1926 čj. Firm 1056/26.

Než tato závada byla odklizena dodatečným prohlášením berní správy v Prachaticích ze dne 13. listopadu 1929, že proti vymazu firmy »Nájemní a stavební družstvo v R.«, zapsané společenstvo s ručením obmezeným v likvidaci nečiní námitek.

I jinak bylo vyhověno podmínkám, jež třeba splniti před vymazem firmy. Rské společenstvo usneslo se na valné hromadě dne 5. září 1926 na likvidaci po sloučení se stejným družstvem v P. Zákon ze dne 9. dubna 1873 č. 70 ř. z. se sice výslovně nezmiňuje o fusi jako zrušovacím důvodu, než fuse dle své právní povahy není ničím jiným než zvláštním

způsobem zrušení Družstva usnesením společenstva (§ 36 č. 2 úvod. z.). Má-li tedy společenstvo splynouti s jiným, nutno se předem usnésti na jeho zrušení a likvidaci, což se právě stalo na valné hromadě z 5. září 1926. Jinak bude obdobně použiti také předpisu čl. 247 obch. zák., při čemž je však nezbytně třeba zachovati se i podle § 40 zák. družstevního, co do vyzvání věřitelů, aby se u společenstva přihlásili (viz: Dr. Em. Stross: das oesterr. Genossenschaftsrecht str. 245 a srovnej Dr. K. Hermann Otavský: všeobecný zákon obchodní str. 851 a II. díl str. 1774). Toto vyzvání jest ve spisech vykázano.

Valná hromada ze dne 26. října 1927 schválila konečnou likvidační bilanci, udělila likvidátorům absolutorium a usnesla se na vymazu družstva ze společenstevního rejstříku, tedy na vymazu likvidační firmy. Podle konečné bilance vyvažují pasiva družstva jeho aktiva.

Není tedy závady, aby navrhovaný výmaz nebyl povolen.

Vyslovují-li stěžovatelé domněnku, že likvidační bilance nebyla správná, nemůže to vyvrátiti skutečnost, že byla valnou hromadou schválena a že bylo likvidátorům dáno absolutorium. Bilance byla sestavena ke dni 28. října 1927 a téhož dne byla valnou hromadou schválena a absolutorium likvidátorům uděleno. Tím dnem nutno tedy pokládati likvidaci zrušeného družstva za skončenou.

Pokud byla zamítnuta opověď stěžovatelů k opětovnému zápisu družstva, stačí poukázati k důvodům, jež uvedeny jsou již v rozhodnutí nejv. soudu pod č. 3602 sb. nejvyš. soudu.

r.

Rejstříkový soud není oprávněn přezkoumávat zákonitost postupu valné hromady při volbě členů představenstva akciové společnosti, proto není oprávněn při opovědi nově zvolených členů představenstva požadovati výkaz o řádném svolání valné hromady.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu ze 7. prosince 1929 R I 852/29.
Krajský soud v Litoměřicích Firm 3877/29.)

Rejstříkový soud vrátil opověď akciové společnosti k předložení výkazu, že byla valná hromada, ve které členové představenstva byli zvoleni, řádně svolána.

Společnost si do tohoto usnesení stěžovala, avšak soud rekursní stížnosti nevyhověl.

Odůvodnění: Stěžovatelka napadá usnesení soudu první stolice, poněvadž prý soud rejstříkový není oprávněn zkoumati zákonitost usnesení valné hromady, ve které členové představenstva byli zvoleni.

Stěžovatelka není v právu. Neboť mínění jejímu bylo by lze jen tenkrátě přisvědčiti, kdyby, jak Staub Pisko v § 34 a k čl. 224 obch. z. uvádí, usnesení valné hromady nebylo předmětem zápisu do obchodního rejstříku. Tomu však v daném případě tak není, neboť zápis nově zvolených členů představenstva do rejstříku má se státi na základě usnesení valné hromady.

Příkaz soudu k doplnění opovědi nemůže odstraniti, zrušiti ani poukaz stěžovatelky na tu skutečnost, že stěžovatelka jako akciová společnost podléhá dozoru správních úřadů. (Staub Pisko § 34 b k čl. 224 obch. z.)

Nejvyšší soud vyhověl dovolací stížnosti, zrušil obě nižší usnesení a nařídil prvnímu soudu (rejstříkovému), aby nehlédě k důvodům, pro které byla opověď vrácena, o ní po zákonu jednal.

Odůvodnění:

Stěžovatelka napadá usnesení rekursního soudu pro zjevný rozpor se zákonem a stížnosti její nelze upřiti oprávnění.

Podle spolkového zákona ze dne 26. listopadu 1852 č. 253 ř. z., jehož jest použiti na akciové společnosti, jak patrně z § 32 uvoz. zák. k obch. zákoníku, podléhají akciové společnosti dozoru správních úřadů a proto není třeba, aby rejstříkový soud přezkoumal zákonitost postupu valné hromady při volbě členů představenstva, akciové společnosti.

Takové přezkoumací právo lze přiznati rejstříkovému soudu pouze tehdy, když zápis usnesení valné hromady do obchodního rejstříku má konstitutivní význam, takže jest povinnost rejstříkového soudu, aby samostatně zjistil jak věcné tak formální předpoklady platnosti takového zápisu. O takové usnesení tu však nejde, což rekursní soud přehlíží, nařikávané usnesení odporuje proto zřejmě zákonu a vyhovujíc dovolací stížnosti bylo se usnésti, jak se stalo. (Srov. Komentář Staub

Pisko čl. 224 obch. z. § 34, Randa: Obchodní právo II. str. 87 § 20 pozn. 82 a), rozhodnutí Adler Klemens 981 a 1817, Dr. Viktor Ehrenberg: Handbuch des gesamten Handelsrechtes I. str. 570 a Dr. Alex. Marx: Firmenrechtliche Grundbegriffe str. 18.).

—r.

Usnese-li se společnost s ručením obmezeným na přeměnu ve společnost akciovou respektive na fusi s touto, musí rejstříkovému soudu při oznámení této své přeměny vykázati, že obě ty společnosti usnesly se, že se jíti má s likvidace zanikající společnosti s ruč. obm., jakož i dále vykázati souhlas berní správy.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu z 1. února 1930 R I 12/30. Krajský soud v Litoměřicích Firm 3857/29).

Hutní společnost X, společnost s ručením obmezeným a stejně znějící společnost akciová svým představenstvem učinily oznámení rejstříkovému soudu, že X společnost s ručením obmezeným přeměnila se ve společnost akciovou s převzetím všech aktiv a passiv bývalé společnosti s ručením obmezeným, že tu jde tedy o fusi těchto dvou společností, jelikož akciová společnost byla jen k tomuto účelu povolena a schválena, aby splynula s bývalou společností s ručením obmezeným stejného pojmenování po rozumu § 96 zák. ze 6. března 1906 č. 58 ř. z. a žádaly o zápisy v rejstříku obchodním.

Rejstříkový soud vrátil ohlášku k opravě v tom směru, aby vykázáno bylo, že obě společnosti se usnesly na zřeknutí se likvidace zanikající společnosti s ručením obmezeným a dále aby byl předložen výkaz o souhlasu berní správy.

Stížnosti žadatele nebylo vyhověno rekurs. soudem. Odůvodnění:

Usnesením na fusi společnosti s ruč. obm. s akciovou společností zaniká společnost s ruč. obm. dle § 84 odst. III. zák. z 6. března 1906 č. 58 ř. z. a měla tedy dle § 87 cit. zák. následovati její likvidace. Tato likvidace může vedle § 96 cit. zák. odpadnouti, když se o b e společnosti, i zanikající společnost s ruč. obm. i akciová společnost usnesly, že s likvidace té má se jíti. Takové usnesení musí rejstříkovému soudu býti vykázáno, jinak by musil rejstříkový soud na provedení likvidace trvati. Proto právem rejstříkový soud od žadatelů zmiňný výkaz požaduje.

Právem také požaduje rejstříkový soud výkaz o svolení berní správy ke zmíněné přeměně, neboť dle § 8 zák. ze 17. února 1920 č. 134 sb. z. a n. požaduje se společnosti v jinou právní svolení berní správy příslušné ku zajištění dávky a bez takového výkazu rejstříkový soud zápis do obchodního rejstříku nemohl ani povolit. Otázku, zda se tuto citovaný zákon vztahuje také na společnosti s ručením obmezeným, není rejstříkový soud oprávněn řešiti, to jest věci příslušného úřadu správního, jehož rozhodnutí jest pro soud směrodatným.

Nejvyšší soud dovolacímu rekursu rovněž odepřel úspěch. Odůvodnění: Odvolatelé napadají usnesení rekursního soudu, pokud jím bylo potvrzeno usnesení soudu stolice první v příčině zřeknutí se provedení likvidace společnosti s ruč. obm. pro zřejmý rozpor se zákonem (§ 16 nesp. pat.), leč neprávem.

Především budiž podotknuto, že jsou stěžovatelé na omylu, domnívají-li se, že jim bylo také uloženo, aby vykázali usnesení o zřeknutí se provedení likvidace akciové společnosti. Takového příkazu neobsahují napadená usnesení, nýbrž jde podle nich pouze o zřeknutí se likvidace zanikající společnosti s ruč. obm. Tu však nejvyšší soud vyslovil a podrobně odůvodnil již ve svém rozhodnutí sb. n. s. č. 7810 právní názor, že i pro přeměnu společnosti s ruč. obm. v akciovou společnost dlužno obdobně použití předpisu § 96 zák. o společnostech s ručením obmezeným co do otázky vzdání se likvidace, a neshledává příčiny, by od tohoto názoru upustil. Také obdobné použití předpisu čl. 247 obch. zák., na nějž ustanovení § 96 poukazuje, nemůže narážeti na nepřekonatelné obtíže, nemá-li nově zřízená akciová společnost jiného jmění, než jmění převzaté od zanikající společnosti s ručením obmezeným. V usnesení, že se zrušuje společnost s ruč. obm. a přeměňuje v akciovou společnost a že se převádí jmění společnosti s ruč. obm. jakožto celek i s dluhy na akciovou společnost, není ještě obsaženo usnesení o zřeknutí se likvidace zanikající společnosti s ruč. obm., neboť § 96 zák. o společnostech s ruč. obm. vyžaduje vedle onoho usnesení také ještě, aby obě společnosti se vzdaly provedené likvidace společnosti zanikající.

Nelze proto mluvit o zřejmé nezákonnosti napadené části rozhodnutí rekursního soudu a poněvadž tu není ani ostatních předpokladů § 16 nesp. pat., musela se dovolací stížnost minouti s úspěchem.

—r.

Z E D N E

Pojištění notářů na případ úmrtí. Notářská komora Pražská vyjednala s jednou českou pojišťovnou pražskou zvláštní výhodné podmínky pro pojištění notářů na případ úmrtí, spojené s bezplatným spolupojištěním invalidním. V podmínky ty lze nahlédnouti u notářské komory pražské, i jest nyní na příslušných našem stavu, aby použili této příležitosti a uzavřeli pojišťovací smlouvy s českým ústavem.

Jazykové směrnice pro notáře. Notářská komora pražská podala vzhledem k tomu, že dlužno dříve rozřešiti otázku jazykového úřadování notářů před uzákoněním notářského řádu, ministerstvu spravedlnosti zvláštní pamětní spis, v němž projevuje souhlas, aby směrnice jazykové byly zvláštním nařízením jednotně upraveny pro celou republiku, avšak žádá, aby výnos ten předložen byl na vědomí ministerské radě.

III. sjezd právníků československých, bude se konati již dne 11. až 13. října t. r. a podle dosavadních přihlášek lze doufati, že zúčastní se jej také mnoho příslušníků našeho stavu, což jest veležádoucí, neboť na pořadu sjezdu nacházejí se otázky, které také úzce dotýkají se stavu notářského, zejména otázka reformy akciového zákona.

V. sjezd německých právníků. Naši redakci došlo pozvání na V. sjezd německých právníků, který konati se má o svatošních svátcích budoucího roku (22. až 25. května 1931) v Chebu a Františkových lázní. Na pořadu jsou otázky »O právním postavení žen« dále otázka, zda-li odpovídá v různých ústavách vyslovená zásada rovnosti všech po zákonu proveditelných subjektivních práv. Dále otázka reformy zákona o společnostech s r. o., o známkovém zákoně, jakož i jaké kroky dlužno podniknouti, aby docílena byla jednotná judikatura nejvyšších soudů a konečně jakým požadavkům mají odpovídati zákony trestní, aby svou funkci, zaručující řádné splnění jak proti veškerenství, tak proti jednotlivci.

P O Z V Á N Í

k měsíční schůzi odboru »Praha« Spolku notářů čl., která se konati bude dne

25. října 1930

o 19. hodině v restauraci »U Šindeláře«, v Praze II., Václavské náměstí 64.

Na programu »Řešení praktických případů«.

V Praze, v říjnu 1930.

Za Odbor »Praha« Spolku notářů čl.

JUDr. A. Kozáková,
t. č. jednatelka.

JUDr. Václav Černý,
t. č. předseda.

Notářský úředník

s kratší praxí, písař na stroji, lustrant, stenograf a částečný tabularista hledá stálé místo kdekoliv. Zn.: »Prosinec 1930« — do adm. t. I.

JUDr.

16 mės. not. prakse, 1½ r. adv., přijme místo u notářství v Čechách. Zn.: »JUDr.« do adm. t. I.

Vedúci uradník verejnonotárskej kancelarie

slovenskej, nemeckej a maďarskej reči v slove i písme úplne znalý, s 22ročnou praksou, samostatne pojednáva, všetky poz. knižné záležitosti vybaví, slovom vo všetkých verejnonotárskych prácach úplne oboznalý, ženatý, r. kat., rád by zmenil miesto.